

Sadzenie drzew

Informacje dla prowadzącego

Współcześnie jedyną metodą zachowania i – możliwie - odtwarzania różnorodności biologicznej jest prowadzenie planowych nasadzeń drzew, szczególnie w miejscach biologicznie ubogich, czy zdegradowanych.

Tworzenie zadrzewień śródpolnych, nasadzenia drzew wzdłuż dróg, tworzenie parków, kęp w miastach jest dziś koniecznością, a zawsze przynosi pozytywne efekty ekologiczne. Każde nowo posadzone drzewo ma pozytywny wpływ na otoczenie – na jakość powietrza, wilgotność, temperaturę, na czystość gleby oraz rozwój przyrodniczy i społeczny miejsca, w którym się znajduje. Wpływa na ludzi wokół, ponieważ poprawia jakość krajobrazu.

Każde nowe drzewo i każde z uratowanych starych drzew, jest ostoją dla wielu organizmów, których często nie zauważamy, bądź nie można ich zauważyć „gołym okiem”, a jednak stanowią element systemu ekologicznego. Każde drzewo, a wokół każda żywa roślina, grzyb czy zwierzę zależą często od siebie w sposób istotny. Nie są w stanie istnieć bez siebie i mają wpływ z kolei na inne zwierzęta, grzyby czy rośliny. Różnorodność biologiczna jest zasadą życia na ziemi.

Drzewa rozmnaża się metodami:

- generatywną (z nasion),
- wegetatywną (z podziału wykształconych pędów)
- oraz metodą In vitro.

Drzewa hoduje się w szkółkach, zasadniczo wykorzystując dwa sposoby:

- z odkrytym systemem korzeniowym (wprost w gruncie)
- oraz z zakrytym systemem korzeniowym (w różnego typu donicach)

Młode drzewa z zakrytym systemem korzeniowym mogą być przesadzone prawie o każdej porze roku ze względu na to, że sadi się je już z bryłą korzeniową, czyli z glebą, w której korzenie przyrastały wewnątrz donicy.

Drzewa wykopywane z gruntu, sadi się raczej jesienią (zaraz po zakończeniu wegetacji rośliny) lub wczesną wiosną (przed rozpoczęciem okresu wegetacyjnego).

Sadzenie drzew powinno być zaplanowane. Różne gatunki drzew sadzimy w miejscach i w glebie odpowiedniej dla określonego gatunku.

Zasadniczo by zachować zdrową różnorodność biologiczną, charakterystyczną dla nizu polskiego, należy sadić gatunki rodzime, a sadzonki pozyskiwać ze szkółek certyfikowanych,

Zrealizowano na zlecenie Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego

we współpracy z Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu oraz Dolnośląskim Zespołem Parków Krajobrazowych

Dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu

nieodległych od miejsca planowanych nasadzeń. Drzewka takie, na pewno będą lepiej aklimatyzować się w nowym środowisku.

Powinniśmy pamiętać też, że odległość nowych nasadzeń od krawędzi drogi powinna wynosić minimum 3 m co określa Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej - oczywiście nie zawsze jest odległość „bezpieczna”. Drzewa najlepiej byłoby, jeśli istnieje taka możliwość, sadzić za rowem drogowym. Należy je sadzić w taki sposób, aby w przyszłości nie ograniczały widoczności na skrzyżowaniach, wyjazdach, przejściach dla pieszych, by rozrastające się konary nie stanowiły zagrożenia dla pojazdów itp.

Przed rozpoczęciem sadzenia należy dobrze sprawdzić glebę. Istnieją gatunki wymagające gleb żyznych, są też drzewa rozwijające się z natury na glebach słabszych.

Przed sadzeniem należy zawsze sprawdzać, czy system korzeniowy drzewa jest dobrze wykształcony. Korzenie, szczególnie boczne powinny być liczne, równomiernie wykształcone wokół korzenia centralnego, nie powinny być pozakręcane, przesuszone, podgniłe, przygniecione czy okaleczone. Końcówki chore, przez posadzeniem powinny zostać odcięte.

Muszą też zostać zachowane proporcje pomiędzy wielkością systemu korzeniowego a wielkością korony sadzonego drzewka. Jeśli system korzeniowy jest niewielki, koronę powinno się ukształtować, przycinając końcówki młodych pędów. Każdy gatunek drzewa ma swój charakterystyczny pokrój i kształt systemu korzeniowego. Ich kształtowanie powinno odpowiadać cechom specyficznym dla danego gatunku.

Sadząc drzewka należy pamiętać, że gleba tuż przy powierzchni jest bardziej żyzna i zasypując system korzeniowy należy tą lepszą ziemią przysypać korzenie, a glebę słabszą, z głębi dołka podsypać na wierzch.

Sadzonkę też, należy tak umiejscowić w dołku by nie zawijać drobnych korzeni do góry. System korzeniowy musi się równomiernie rozwijać, więc korzenie powinny być skierowane proporcjonalnie w dół i na boki. Ziemia wokół nich nie powinna być stwardniała i musi być wilgotna. Przysypując korzenie ziemią, należy ją delikatnie udeptywać, by wokół korzeni nie było przestrzeni, w której mogłyby rozwijać się bakterie czy drobnoustroje niszczące drobne korzenie chłonne.

Nie powinniśmy też zakopywać drzewka powyżej odziomka, czyli miejsca połączenia korzenia z pniem. Po posadzeniu drzewka, wokół pnia zostawiamy lekkie zagłębienie tzw. misę ziemną, by woda mogła się w niej zbierać nawadniając system, korzeniowy.

Młode drzewko, delikatnie by nie uszkodzić kory pnia, przywiązujemy do palików wbitych do ziemi wokół, aby chronić je przed wiatrem, który może przewrócić lub pochylić drzewko w okresie, zanim wykształci się poprawnej wielkości system korzeniowy stabilizujący je w gruncie.

Zrealizowano na zlecenie Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego

we współpracy z Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu oraz Dolnośląskim Zespołem Parków Krajobrazowych

Dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu

W miejscach niezabezpieczonych odpowiednim ogrodzeniem, na pień młodego drzewka zakładamy osłonkę zabezpieczającą korę przed podgryzaniem przez zwierzęta lub przed innymi formami uszkodzeń mechanicznych.

Drzewka po posadzeniu trzeba pielęgnować.

Najważniejsze jest podlewanie, by korzenie nie przesychały. Trzeba odchwaszczać misę wokół pnia, by woda miała się gdzie zbierać oraz by korzenie wybujałych chwastów, nie stały się konkurencją o wodę i minerały dla systemu korzeniowego drzewa. Czasem też, jeśli drzewko w sposób widoczny nie rozwija się poprawnie, glebę wokół nawozimy, czasem też ją napowietrzamy. (Powinni to robić jednak odpowiedni specjaliści).

Podobnie jest z przycinaniem czy kształtowaniem korony drzewa. Nadmierne cięcia, lub wykonane w sposób nieprawidłowy mogą zachwiać proporcjami wielkości systemu korzeniowego i korony. Drzewo wtedy po niedługim czasie może dostać infekcji lub umrzeć.

Zwykle, ta intensywna pielęgnacja posadzonych drzew trwa trzy okresy wegetacyjne. Doglądać powinno się je jednak znacznie dłużej. W miejscach o dużym zagrożeniu na uszkodzenia, o złych warunkach glebowych, czy o zanieczyszczonym powietrzu – przy ruchliwych drogach lub w miastach – należy drzewa doglądać stale, by rozwijały się poprawnie; by też nie stanowiły zagrożenia dla ludzi i pojazdów.

Drzewa sadzimy, by było pięknie wokół oraz by stały się elementem określonego siedliska; by miały pozytywny wpływ na różnorodność biologiczną ekosystemu, w którym się rozwijają i środowiska naturalnego, w którym żyjemy wszyscy wspólnie z nimi.

Zrealizowano na zlecenie Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego

we współpracy z Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu oraz Dolnośląskim Zespołem Parków Krajobrazowych

Dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu

